

ΟΔΗΓΙΑ 2009/21/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**της 23ης Απριλίου 2009****για την τήρηση των υποχρεώσεων του κράτους σημαίας****(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 80 παράγραφος 2,

την πρόταση της Επιτροπής,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η ασφάλεια της ναυτιλίας στην Κοινότητα και των πολιτών που τη χρησιμοποιούν, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος, θα πρέπει να εξασφαλίζονται ανά πάσα στιγμή.
- (2) Όσον αφορά τη διεθνή ναυτιλία, έχει διαμορφωθεί συνολικό πλαίσιο που ενισχύει την ασφάλεια στη θάλασσα και την προστασία του περιβάλλοντος από τη ρύπανση από τα πλοία, με την έγκριση σειράς συμβάσεων των οποίων θεματοφύλακας είναι ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (στο εξής: «ΔΝΟ»).
- (3) Βάσει των διατάξεων της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982 (UNCLOS) και των συμβάσεων για τις οποίες είναι θεματοφύλακας ο ΔΝΟ (στο εξής: «συμβάσεις ΔΝΟ»), τα κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη των πράξεων αυτών είναι υπεύθυνα για την

έκδοση νόμων και κανονισμών και για τη λήψη κάθε άλλου μέτρου το οποίο ενδέχεται να είναι αναγκαίο προκειμένου να τεθούν πλήρως σε εφαρμογή οι εν λόγω πράξεις, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι, από την άποψη της ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος, τα πλοία είναι κατάλληλα για την υπηρεσία για την οποία προορίζονται και είναι επανδρωμένα με ικανούς ναυτικούς.

- (4) Πρέπει να ληφθεί δεόντως υπόψη η σύμβαση Ναυτικής Εργασίας που εγκρίθηκε το 2006 από τον Διεθνή Οργανισμό Εργασίας, η οποία διέπει και τις υποχρεώσεις που αφορούν το κράτος σημαίας.
- (5) Στις 9 Οκτωβρίου 2008, τα κράτη μέλη προέβησαν σε δήλωση με την οποία αναγνωρίζουν ομόφωνα τη σημασία της εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων που αφορούν τις υποχρεώσεις των κρατών σημαίας, ώστε να βελτιωθεί η ασφάλεια στη θάλασσα και να προληφθεί η ρύπανση από πλοία.
- (6) Η εφαρμογή των διαδικασιών που συνιστώνται από τον ΔΝΟ, στην εγκύκλιο MSC/Circ.1140/MEPC/Circ.424, της 20ής Δεκεμβρίου 2004, για τη μετανηολόγηση πλοίων μεταξύ κρατών, θα πρέπει να ενισχύσει τις διατάξεις σχετικά με την αλλαγή σημαίας οι οποίες περιλαμβάνονται στις συμβάσεις του ΔΝΟ και στην κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την ασφάλεια στη θάλασσα, και να αυξήσει τη διαφάνεια στις σχέσεις μεταξύ κρατών σημαίας, προς όφελος της θαλάσσιας ασφάλειας.
- (7) Η διαθεσιμότητα των πληροφοριών σχετικά με πλοία που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους, καθώς και με πλοία που έχουν διαγραφεί από το νηολόγιο κράτους μέλους, αναμένεται να βελτιώσει τη διαφάνεια των επιδόσεων ενός στόλου υψηλής ποιότητας και να συμβάλει στην καλύτερη παρακολούθηση των υποχρεώσεων του κράτους σημαίας, καθώς και στην εξασφάλιση ισότιμων όρων μεταξύ των διοικητικών αρχών.
- (8) Προκειμένου να βελτιώσουν περαιτέρω τις επιδόσεις τους ως κράτη σημαίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν τακτικά τις διοικητικές τους αρχές σε έλεγχο.
- (9) Η πιστοποίηση ποιότητας των διοικητικών διαδικασιών, σύμφωνα με τα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO) ή ισοδύναμα πρότυπα, αναμένεται να εξασφαλίσει επίσης ισότιμους όρους μεταξύ των διοικητικών αρχών.

⁽¹⁾ ΕΕ C 318 της 23.12.2006, σ. 195.

⁽²⁾ ΕΕ C 229 της 22.9.2006, σ. 38.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 29ης Μαρτίου 2007 (ΕΕ C 27 Ε της 31.1.2008, σ. 140), κοινή θέση του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2008 (ΕΕ C 330 Ε της 30.12.2008, σ. 13) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009 (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα).

(10) Τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽¹⁾.

(11) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση και η εφαρμογή κατάλληλων μέτρων στον τομέα της πολιτικής θαλάσσιων μεταφορών, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, ως εκ τούτου, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι:

α) να εξασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη εκπληρώνουν με αποτελεσματικότητα και συνέπεια τις υποχρεώσεις τους ως κράτη σημαίας· και

β) να ενισχυθεί η ασφάλεια και να αποτραπεί η ρύπανση από πλοία που φέρουν τη σημαία κράτους μέλους.

2. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη της κοινοτικής ναυτιλιακής νομοθεσίας, όπως παρατίθεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2099/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, για την επιτροπή ασφάλειας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία (COSS) ⁽²⁾, καθώς και της οδηγίας 1999/63/ΕΚ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1999, σχετικά με τη συμφωνία για την οργάνωση του χρόνου εργασίας των ναυτικών, που συνήφθη από την ένωση εφοπλιστών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕCSCA) και την ομοσπονδία των ενώσεων εργαζομένων στις μεταφορές στην Ευρωπαϊκή Ένωση (FST) ⁽³⁾.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στις διοικητικές αρχές του κράτους τη σημαία του οποίου φέρει το πλοίο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ L 324 της 29.11.2002, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 167 της 2.7.1999, σ. 33.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι εξής ορισμοί:

α) «πλοίο»: πλοίο ή θαλάσσιο σκάφος φέρον τη σημαία κράτους μέλους και υπαγόμενο στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών συμβάσεων του ΔΝΟ, για το οποίο απαιτείται πιστοποιητικό·

β) «διοικητικές αρχές»: οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους τη σημαία του οποίου φέρει το πλοίο·

γ) «αναγνωρισμένος οργανισμός»: ο οργανισμός που έχει αναγνωριστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 391/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με κοινούς κανόνες και πρότυπα για τους οργανισμούς επιθεώρησης και εξέτασης πλοίων (αναδιατύπωση) ⁽⁴⁾·

δ) «πιστοποιητικά»: τα απαιτούμενα πιστοποιητικά που εκδίδονται σύμφωνα με τις σχετικές συμβάσεις του ΔΝΟ·

ε) «έλεγχος ΔΝΟ»: έλεγχος διεξαγόμενος κατά τις διατάξεις του ψηφίσματος Α.974 (24), που υιοθέτησε η Συνέλευση του ΔΝΟ την 1η Δεκεμβρίου 2005.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις που πρέπει να τηρούνται για την εκτέλεση πλόων όταν χορηγηθεί σε πλοίο το δικαίωμα να φέρει τη σημαία κράτους μέλους

1. Το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, προτού επιτρέψει σε πλοίο στο οποίο έχει χορηγήσει το δικαίωμα να φέρει τη σημαία του, να λειτουργήσει, λαμβάνει τα μέτρα που κρίνει ως αναγκαία ώστε να εξασφαλιστεί ότι το εν λόγω πλοίο συμμορφώνεται προς τους ισχύοντες διεθνείς κανόνες και κανονισμούς. Συγκεκριμένα, επαληθεύει τα καταγεγραμμένα στοιχεία για την ασφάλεια του πλοίου με κάθε εύλογο μέσο. Εάν χρειαστεί, έρχεται σε επαφή με το προηγούμενο κράτος σημαίας, προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον εξακολουθούν να εκκρεμούν τυχόν ελλείψεις ή ζητήματα ασφάλειας που εκείνο είχε επισημάνει.

2. Οποτεδήποτε άλλο κράτος σημαίας ζητεί πληροφορίες για πλοίο το οποίο έφερε προηγουμένως τη σημαία κράτους μέλους, το εν λόγω κράτος μέλος παρέχει αμέσως στο αιτούν κράτος σημαίας λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τις εκκρεμούσες ελλείψεις και κάθε άλλη σχετική πληροφορία που άπτεται θεμάτων ασφάλειας.

⁽⁴⁾ Βλέπε σελίδα 11 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

Άρθρο 5

Απαγόρευση απόπλου πλοίου που φέρει τη σημαία κράτους μέλους

Όταν οι διοικητικές αρχές πληροφορηθούν ότι ένα κράτος λιμένα έχει απαγορεύσει τον απόπλου πλοίου που φέρει τη σημαία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, μεριμνούν, σύμφωνα με τις διαδικασίες που έχουν θεσπίσει προς τούτο, ώστε να επιτευχθεί συμμόρφωση του εν λόγω πλοίου προς τις σχετικές συμβάσεις του ΔΝΟ.

Άρθρο 6

Συνοδευτικά μέτρα

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με πλοία που φέρουν τη σημαία τους φυλάσσονται και παραμένουν εύκολα διαθέσιμες για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας:

- α) στοιχεία του πλοίου (όνομα, αριθμός ΔΝΟ, κ.λπ.)·
- β) ημερομηνίες των επιθεωρήσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν επιπρόσθετων και συμπληρωματικών επιθεωρήσεων και ελέγχων·
- γ) στοιχεία των αναγνωρισμένων οργανισμών που συμμετείχαν στην πιστοποίηση και την κατάταξη του πλοίου σε κλάση·
- δ) στοιχεία της αρμόδιας αρχής η οποία επιθεώρησε το πλοίο δυνάμει των διατάξεων για τον έλεγχο από το κράτος λιμένα και τις ημερομηνίες των επιθεωρήσεων·
- ε) πορίσματα των ελέγχων από το κράτος λιμένα (ελλείψεις: ναι ή όχι, απαγορεύσεις απόπλου: ναι ή όχι)·
- στ) πληροφορίες σχετικά με ναυτικά ατυχήματα·
- ζ) στοιχεία των πλοίων που έπαυσαν να φέρουν τη σημαία του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο.

Άρθρο 7

Διαδικασία ελέγχου του κράτους σημαίας

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για τους ελέγχους ΔΝΟ επί της διοικητικής τους αρχής τουλάχιστον άπαξ ανά επταετία, υπό την προϋπόθεση θετικής απάντησης του ΔΝΟ σε έγκαιρο αίτημα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, και δημοσιεύουν το αποτέλεσμα του ελέγχου σύμφωνα με τη συναφή εθνική νομοθεσία περί απορρήτου.

Το παρόν άρθρο παύει να εφαρμόζεται το αργότερο στις 17 Ιουνίου 2017 ή, εφόσον έχει τεθεί σε ισχύ υποχρεωτικό σύστημα ελέγχου για τα κράτη μέλη του ΔΝΟ, σε προγενέστερη ημερομηνία την οποία ορίζει η Επιτροπή σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 10 παράγραφος 2.

Άρθρο 8

Σύστημα διαχείρισης ποιότητας και εσωτερική αξιολόγηση

1. Μέχρι τις 17 Ιουνίου 2012, τα κράτη μέλη καταρτίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν σύστημα διαχείρισης ποιότητας για τα επιχειρησιακά μέρη των σχετικών με το κράτος σημαίας δραστηριοτήτων των διοικητικών τους αρχών. Το εν λόγω σύστημα διαχείρισης ποιότητας πιστοποιείται σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ποιότητας.

2. Κράτη μέλη τα οποία περιλαμβάνονται στον μαύρο κατάλογο ή επί δύο συνεχόμενα έτη στον γκριζο κατάλογο που δημοσιεύεται στην πλέον πρόσφατη ετήσια έκδοση του Μνημονίου Συνεννόησης του Παρισιού για τον έλεγχο των πλοίων από το κράτος λιμένα, διαβιβάζουν στην Επιτροπή έκθεση για τις επιδόσεις τους ως κράτη σημαίας το αργότερο τέσσερις μήνες από τη δημοσίευση της εν λόγω ετήσιας έκδοσης.

Στην έκθεση αυτή προσδιορίζονται και αναλύονται οι κυριότερες αιτίες της έλλειψης συμμόρφωσης που οδήγησε στις απαγορεύσεις απόπλου ή τις ελλείψεις λόγω των οποίων το ενδιαφερόμενο κράτος περιελήφθη στον μαύρο ή στον γκριζο κατάλογο.

Άρθρο 9

Εκθέσεις

Κάθε πενταετία, αρχής γενομένης στις 17 Ιουνίου 2012, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την πρόοδο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνεται αξιολόγηση της επίδοσης των κρατών μελών ως κρατών σημαίας.

Άρθρο 10

Διαδικασία επιτροπών

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή ασφάλειας στη ναυτιλία και πρόληψης της ρύπανσης από τα πλοία (COSS), η οποία συστάθηκε δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2099/2002.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της εν λόγω απόφασης.

Η προθεσμία του άρθρου 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται δίμηνη.

Άρθρο 11

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς την παρούσα οδηγία το αργότερο στις 17 Ιουνίου 2011. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις ανωτέρω διατάξεις, αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη έκδοσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 12

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 13

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 23 Απριλίου 2009.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

H.-G. PÖTTERING

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. NEČAS